

KOLEKTYVINIS DARBAS

LIETUVOS KP ANYKSCIŲ RAJONO KOMITETO IR
RAJONO LIAUDIES DEPUTATŲ TARYBOS ORGANAS

Anykščiai

1979 m.

spalis

20 d.

Seštadienis

Nr. 122(4012)

KUJIMINIS

Kaina 2 kap.

Eina nuo 1948 m.

Sąjunginis ideologinis darbuotojų pasitarimas

Klausimus, iškeltus TSKP Centro Komiteto nutarime „Dėl tolesnio ideologinio, politinio auklėjamojo darbo gerinimo“, apsvaistę sąjunginio ideologinių darbuotojų pasitarimo dalyviai. Jis įvyko spalio 16–17 dienomis Maskvoje, Didžiųjų Kremliaus rūmuose.

Susirinkusieji ilgais plovimais sutiko draugus K. Cernenką, V. Grišną, A. Kirilenką, M. Suslovą, P. Demičevą, B. Ponomariovą, M. Solomencevą, I. Kapitonovą, V. Dolgichą, M. Zimianiną, M. Gorbachiovą.

Pranešimą „Visos partijos reikalas“ padarė TSKP CK Politinio biuro narys, TSKP CK sekretorius M. Suslovas. (Pranešimas išspausdintas centriniuose ir respublikiniuose laikraščiuose).

(TASS-ELTA)

Tobulinti gamybos planavimą ir valdymą

(Iš respublikinio partinio ir ūkinio aktyvo susirinkimo)

Tarybų Sąjungos darbo žmonės! Kovokite, kad būtų įvykdyti istoriniai TSKP XXV suvažiavimo nutarimai, stekite, kad būtų realizuojamos visos išsivysčiusio socializmo galimybės!

Iš TSKP CK šokių Didžiosios Spalio socialistinės revoliucijos 62-osioms metinėms.

Mūsų partija nenulstama ir nuosekliai tobulina viso liaudies ūkio valdymą ir planavimą. Labai svarbus žingsnis šia linkme yra neseniai TSKP Centro Komiteto priimtas nutarimas dėl ūkio mechanizmo tolesnio tobulinimo ir partinių bei valstybinių organų uždavinių, šio dokumento pagrindu paruoštas TSKP CK ir TSRS Ministrų Tarybos nutarimas „Dėl planavimo gerinimo ir ūkio mechanizmo poveikio stiprinimo gamybos efektyvumo didinimui, darbo kokybės kėlimui“. Šių partijos ir vyriausybės nutarimų tikslas visą valdymą ir planinę veiklą dar labiau nukreipti tam, kad didėtų gamybos efektyvumas ir gerėtų darbo kokybė, kad būtų gaunami labai geri galutiniai liaudies ūkio rezultatai, geriau tenkinami didėjantys visuomenės ir asmeninių poreikiai. Spalio 18 d. Vilniuje įvykęs respublikos partinio ir ūkinio aktyvo susirinkimas apsvaistė, kaip sėkmingiau įgyvendinti partijos ir vyriausybės numatytą planinio vadovavimo ekonominiai tobulinimo programą. Pranešimą svarstomą klausimą padarė Lietuvos KP CK pirmasis sekretorius P. Griškevičius.

Partijos ir vyriausybės nutarimuose siekiama, kad nuolat didėtų valstybinių ir ypač penkmečio planų reikšmė, kad planai būtų geriau suba-
fiansuoti, labiau orientuoti so-

cialiniams uždaviniams spres-
ti. Numatyti būdai, kaip di-
dinti kapitalinių lėšų efektyvumą, kelti ūkiskaitos, ekonominę svertų ir paskatų valdymą, įvedama nauja planinių rodiklių sistema. Kiekvienos įmonės darbas bus vertinamas pagal tai, kaip didėjo grynųjų produkcija, kaip įvykdyti konkretūs var-
totojų užsakymai. Numatytas kompleksas priemonių, pažymėjo pranešėjas ir kalbėjusieji susirinkimo dalyviai, įgalina iš esmės pagerinti planinį vadovavimą ekonomiškai, vystyti demokratinius valdymo pradus, didinti darbo kolektyvų kūrybinę iniciatyvą. Oklininkavime naujovės skatina kiekvieną įmonę aktyviai naudoti intensyvių augimo veiksmus, priimti ir realizuoti didelių planus, tausti išteklius, mažinti produkcijos savikainą, greičiau įsivirti naujus gaminius.

Daugelis naujų nuostatų įsigalios jau nuo ateinančių metų pradžios. Pagrindinių ūkio mechanizmo grandžių tobulinimo programos realizavimas bus svarbus etapas, ruošiantis TSKP XXVI suvažiavimui.

Kad būtų sėkmingai įgyvendinti partijos numatyti uždaviniai tobulinti ūkio mechanizmą ir gerinti planavimą, pažymėta susirinkime, reikia atlikti didelį organizacinį, aiškinamąjį ir propagandinį darbą. Šie nutarimai

turi būti visapusiškai apsvaistyti partijos miestų ir rajonų komitetų plenumuose, partinėse ir komjaunimo organizacijose. Juos būtina nuodugniai nagrinėti politinio švietimo ir ekonominio mokymo sistemoje, partinių, tarybinių ir komjaunimo kad-
rų kvalifikacijos kėlimo kur-
suose. Naujųjų nutarimų pro-
paganda, praktiniam perėjimui prie naujų darbo sąlygų procesui daug dėmesio turi skirti spauda, visos masinės propagandos, agitacijos ir in-
formacijos priemonės.

Įmonėse ir organizacijose jau dabar turi būti parengti planai ir numatytos priemonės organizaciniam, techni-
niam bei ūkiniam pasiruošimui perėjimui prie naujos planavimo ir valdymo sistemos.

Pastaraisiais metais res-
publikoje buvo nemažai da-
roma gamybos valdymui ir planavimui gerinti. Tačiau, kaip nurodė susirinkimo da-
lyviai, esama ir spragų. Ne-
likviduotos kal kurios dispo-
porcijos liaudies ūkyje. Dalis respublikos liaudies ūkio ša-
kų, o atskiruose miestuose ir
zonoje negamybinė sfera vys-
tomas lėčiau, negu numatyta
pagal penkmečio plano už-
duotis. Yra rimtų trūkumų
darbo jėgos naudojimo srity-
je.

Nepakankamai efektyviai
vystant ekonomiką, naciona-
linių pajamų didėjimas atsi-
leka nuo penkmečio užduo-
čių. Pernai materialinės są-
naudos pramonėje buvo di-
desnės už apskaičiuotąsias
daugiau kaip dviem procen-
tais, žemės ūkyje — beveik
penkiolika procentais. Vien dėl
to, kad nepasiektas planinis

darbo našumas, per praėjusius trejus penkmečio metus
prarasta 210 milijonų rublių
nacionalinių pajamų. Mažėja
fondograža. Per lėtai didėja
gamybiniai pajėgumai, re-
konstruojant ir aprūpinant
nauja technika velkiančias
įmones. Liaudies ūkyje dar
daug rankų darbo. Ypač lėtai
mechanizuojami pagalbinių,
krovimo, transportavimo ir
sandėliavimo darbai. Dauge-
lis statybos organizacijų ne-
įvykdo pagrindinių techninių-
ekonominių rodiklių, neįaučia
reikiamos atsakomybės už
galutinius darbo rezultatus.
Kai kur jie nekyla, o atvirkš-
čiai — blogėja. Iš esmės rei-
kia gerinti liaudies ūkio kro-
vinių pervežimą.

Respublikos partinio ir ūki-
nio aktyvo susirinkimas pa-
ragino teikti komunistų, vi-
sų darbo žmonių jėgas sėk-
mingam šių metų ir viso
penkmečio užbaigimui. Pra-
monėje, statyboje ir kitose
liaudies ūkio šakose reikia
operatyviai ir atkakliai spres-
ti sudėtingas šiemetines
problemas, kad būtų įvykdy-
tos planinės užduotys ir so-
cialistiniai įsipareigojimai.

Žemės ūkio darbuotojų,
ypač mechanizatorių, svar-
biausias uždavinys kuo grei-
čiausiai užbaigti nulmti dar-
žovių, cukrinių runkelių, pa-
šarinių šaknavaisių derlių,
panaudoti visas galimybes,
kad būtų kuo daugiau su-
kaupta pašarų artėjančiam
žiemai, artimiausiu laiku vi-
siškai įvykdyti visų pagrindi-
nų augalininkystės produk-
tų paruošų planus. Reikia
padaryti viską, kad būtų dau-
giau pagaminta ir parduota
valstybei gyvulininkystės pro-
dukcijos.

Ateinantys metai mūsų res-
publikai yra jubiliejiniai. Su-
sirinkimo dalyviai ragina dar
labiau išplėsti socialistinį
lenktyniavimą dėl dešimtojo
penkmečio užduočių sėkmin-
go įvykdymo, kad Tarybų
valdžios atkūrimo Lietuvoje
40-osios metinės būtų pažy-
mėtos labai gerais gamybos
rodikliais.

(ELTA)

Politinio švietimo baruose

PIRMASIS UŽSIĖMIMAS

Vyno pramonės gamybinio
susivienijimo „Anykščių vy-
nas“ Liaudies universiteto
fakultetų, ekonominio moky-
mo ir politinio švietimo mo-
kyklų klausytojai susirinko
į pirmąjį bendrą užsiėmimą.
Su prasidedančiais nauja-
siais mokslo metais juos pa-
sveikino susivienijimo pirmi-
nės partinės organizacijos
biuro sekretorius J. Jakimo-
vas.

Liaudies universiteto rek-
torius, susivienijimo direkto-
rius J. Makštelė apibendrinio
praėjusių mokslo metų rezul-
tatus, apibūdino svarbiausius
uždavinius naujaisiais moks-
lo metais. Kalbėtojas pažy-
mėjo, kad 1978–79 mokslo
metais buvo daug dėmesio
skiriama mokymosi sąlygų
gerinimui. Įrengta mokymo
klasė. Joje yra ekonominio
mokymo kampelis su technine
literatūra, mokymo priemonės,
metodiniais nurodymais. Buvo
paruošti 4 standai, 6
diagramos, kur atsispindi su-
sivienijimo rodikliai, įreng-
tas metodinis kabinetas.

Bendruose visų mokyklų

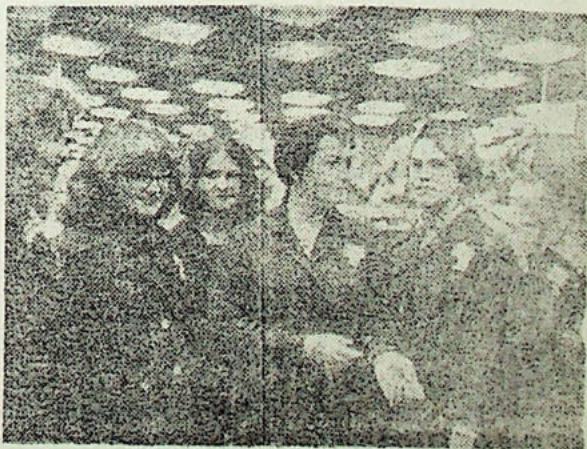
klausytojų užsiėmimuose bu-
vo perskaitytos 62 paskaitos
kurias skaitė susivienijimo
specialistai, „Zinijos“ drau-
gijos lektoriai. Kruopščiai
paskaitoms ruošdavosi ir jdo-
miai, turintys pertekdavo
klausytojams dėstomą me-
džiagą susivienijimo propa-
gandistai V. Nartkuvienė, D.
Mažrimaitė, R. Povilanskienė,
V. Patarskas, P. Sablinskas,
R. Buterlevičius.

Turintys vyko užsiėmi-
mai ekonomikos fakultete.
Daugelis šio fakulteto klau-
sytųjų parašė išsamius refe-
ratus, tačiau šiam darbui
daugiausia trūko įdėję klau-
sytųjų A. Sablinskienė, E.
Gaigalienė, V. Nartkuvienė.

J. Makštelė pažymėjo, jog
atsižvelgiant į praėjusių
mokslo metų kai kuriuos
trūkumus, reikia užtikrinti
gerą klausytojų lankomumą,
daugiau naudoti užsiėmimuose
vaizdinių priemonių, pla-
čiau skatinti klausytojų ak-
tyvumą.

Šiais mokslo metais susi-
vienijime veiks liaudies uni-
versiteto ekonomikos, gamy-
bos organizacijos ir valdymo,
techninio progreso ir jauni-
mo globotojų fakultetai, trys
ekonominio mokymo, trys
ekonominės komunistinio
darbo mokyklos ir dvi politi-
nio švietimo mokyklos.

B. Milaševičius

Vilniaus centrinės universalinės parduotuvės kolektyvas keturioliktą kartą pripažintas sąjunginio ir respublikinio socialistinio lenktyniavimo nugalėtoju. Parduotuvės kolektyvui paskirta TSRS prekybos ministerijos ir Valstybinės prekybos ir vartotojų kooperacijos darbuotojų profesijos CK pereinamoji raudonoji vėliava ir pirmoji piniginė premija. Lietuvos TSR prekybos ministerijos garbės raštai įteikti moteriškos avalynės sekcijos komjaunimo-jaunimo brigadai.

NUOTRAUKOJE: moteriškos avalynės sekcijos komjaunimo-jaunimo brigados pardavėjos (iš kairės) M. Lilevskaja, E. Aksomitienė, R. Anušauskienė, sekcijos vedėja Z. Pruskienė, pardavėjos O. Atkočiūnaitė ir I. Simkevičiūtė.

A. Sabaliausko nuotr. (ELTA)

Geriausieji rudeninio arimo artojai

1979 m. spalio 15 dieną

Ūkio pavadinimas	Artojo pavardė, vardas	Trakto- rius markė	Suarta sutart. ha	Pamainos išdėris sutart. ha
„Anykščių šilėlio“ kol.	Strazdas Albinas	K-701	725	16
Elmininkų eksp. ūkis	Girskus Algis	T-150k	460	14,2
„Ateities“ kol.	Zabarskas Jonas	T-74	314	8,4
Skienonių kol.	Gutauskas Juozas	T-74	225,7	7,5
„Nevežio“ kol.	Serėnas Kazys	T-74	229	6,5

KAS NUTARTA — ĮVYKDYTA

Pernai gruodžio mėnesį patvirtinto aplarnavimo kombinato komunistai atvira me partiniame susirinkime apsvaistė, kokius uždavimus teks jiems išspręsti, įgyvendinant LKP CK nurodymus. „Dėl priemonių tolesniam respublikos butinio aplarnavimo kultūros ir kokybės gerinimui“. Susirinkime buvo patvirtintas konkretus priemonių planas, skatinantis BGAK cechų ir brigadų žmones įtemptai lenktyniauti už gamybinių užduočių įvykdymą ir viršijimą, darbo našumo kėlimą, medžiagų ir elektros energijos taupymą.

Šį mėnesį, ruošdamiesi ataskaitiniam susirinkimui, partinės organizacijos sekretorius R. Gudelis ir kiti partinio biuro nariai giliosi, kaip vykdomas gruodžio mėnesį priimtas nutarimas, ir padarė išvadą, jog kombinato partiečiai iš esmės sėkmingai atliko savo avangardinį vaidmenį, todėl ir visas kolektyvas įvykdė pagrindines gamybines užduotis, neblogai patenkino klientų poreikius.

Kaip pažymėjo R. Gudelis ataskaitiniame pranešime, per tris šiuo metų ketvirčius butinių paslaugų rajono gyventojams suteikta 6,2 proc. daugiau, negu per tą patį laikotarpį pernai. Devynių mėnesių gamybos užduotį BGAK kolektyvas viršijo 3,2 procento. Ypač išaugo butinės technikos ir radijo aparatūros remonto apimtys.

Pirmiausių kombinato cechų ir brigadų tarpe — Rūbinių madų atelje, jau įvykdžiusi šio penkmečio užduotį, mezgiklos, skalbyklos, Kėpyklų kolektyvai, įvykdė keturių penkmečio metų planus, fotodirbtuvės ir ritininių paslaugų biuro kolektyvai, dirbantys ateinančių metų vasario mėnesio sąskaita. Sėkmingai vykdė klientų užsakymus Svėdasų betono cecho žmonės. Socialistinio lenktyniavimo nugalėtojų greislo žengia kombinato komunistai Ana Grabusova, Dana Sėjūnienė, Georgijus Kononovas, Alfredas Motiejūnas.

Sėkmingiau vykdyti klientų užsakymus padėjo komisijos administracijos veiklai kontroliuoti ir liaudies kontrolierių sutelktos pastangos, nukreiptos gamybos rezervams atskleisti, technologinei ir darbo drausmei stiprinti. Apie tai susirinkime kalbėjo komisijos administracijos veiklai kontroliuoti pirmąjį N. Narkevičienė. Šios komisijos rūpesčiu buvo atskleista, kad skalbykloje nesilaikoma rekomenduoto technologinio režimo, todėl pernelyg dažnai čia gesdavo skalbimo technika. Šią klaidą pašalinus, darbas skalbykloje vyksta sklandžiau, klientai labiau patenkinti grąžinamų skalbinių kokybe.

Tačiau geri kombinato patieklių gamybos rezultatai neukėlė BGAK komunistų tarpe nusiramimo nuotaikų. Ataskaitiniame pranešime buvo gana kritišku požiūriu vertinami trūkumai, pasireikšiantys viešame ar kitame gamybos bare.

Atsiliekančių kolektyvų tarpe — Kavarsko mezgikla, kurioje dirba komunistė D. Darelionė, Troškūnų kėpykla ir batų remonto dirbtuvė, kurioms vadovauja komunistė J. Cielienė. Kodėl šios komunistės pačios neparodė deramo asmeninio pavyzdžio ir pesutėlę gretą triušiančių žmonių atsilikimui įvykti? Kaip pripažino pranešėjas, apie tai platesnį pokalbį vertėlio anksčiau surengti partiniuose susirinkimuose, dažniau pareikalauti ataskaitų iš tų komunistų, kurie dirba atsiliekančiose grandyse.

hužį pasius dailiau ir sparčiau, jo darbu liks patenkintas pats reikliausias klientas. Patikint ta patį užsakymą jaunam siuvėjui, karta kyla abejonių dėl busimo drabužio kokybės. Tačiau, jei patvyrė šio darbo meistrai nuosirdžiai perteiks profesijos paslapčių jūnnesiems draugams, ir pastarųjų meistriškumas sparčiau augs.

Darbo sėkmę daug kur nulemia žmonių tarpusavio sutarimas, nuosirdžius jų santykiai ne tik cechuose, bet ir už kombinato vartų. Visiems pavyzdžiu čia turėtų būti

saviveiklos. Kombinato komjaunimo organizacijos komitetui vadovavo jaunas komunistas A. Motiejūnas. Pats jis yra pasižymėjęs kaip vienas geriausių fotografų, yra sporto entuziastas. Tačiau jis neįstengė pareikalauti iš kitų komiteto narių bei komjaunuolių, kad šie stropiai vykdytų komjaunimo susirinkimų nutarimus, visuomeninius įpareigojimus. Matyt, ateityje tiek komjaunimo organizacijos komiteto sekretoriui, tiek ir kiti partiečiai turėtų labiau rūpintis, kad kiekvienas komjaunuolis įstytų didesnę atsakomybę už jam patikėtų įpareigojimų vykdymą.

Susirinkime komunistai kalbėjo ir apie ideologinį auklėjimąjį darbą, kombinato agitkolektyvo veiklą, politinio švietimo užsiėmimų organizavimą. Tačiau, aptariant šios srities problemas, pranešime ir kai kurių komunistų pasisakymuose pasigirsta kokybinės analizės. Ateityje, galbūt, reikėtų giliau pasidomėti, ar iš tiesų įdomiai praeina politinio švietimo užsiėmimai, ar juose teorinė medžiaga glaudžiai siejama su konkrečiais kolektyvo uždaviniais.

Susirinkime kalbėjęs kombinato direktorius J. Uzdonas siūlė komunistams nevengti kritikos, ryžtingiau atskleisti dar pasitaikančias negeroves ir numatyti priemones trūkumų išgyvendinimui. Jis papsakojo apie kombinato ateities perspektyvas, numatoma kai kurių cechų rekonstrukciją, gamybinės bazės stiprinimą. Rekonstravus patalpas, įdiegus naujus įrenginius, butininkai galės dar rimtingiau dirbti ir geriau patenkinti rajono gyventojų poreikius. Aktualus kombinato komunistų uždavinys — stiprinti darbo drausmę, pakelti klientų aptarnavimo kultūrą visų pirmiausia tose brigadose ir tarnybose, kur šiandien dar šlokojama susiklausymo ir darnumo, ir neįvykdomos gamybinės užduotys. Pagerinus šiuose baruose auklėjimąjį darbą, tikriausiai ateityje dar sėkmingiau bus vykdomi viso kolektyvo socialistiniai įsipareigojimai.

D. Binkys
„K. d.“ koresp.

Spalio 21-oji — Maisto pramonės darbuotojų diena

AUGA GAMYBOS PAJĖGUMAI

Po 135 tonas duonos ir pyrago gaminių kasdien iškops kėpykla, statoma Kaune. Ji stos rikiuotėn ateinančiais metais.

Nuo penkmečio pradžios maisto pramonės materialinei techninei bazei stiprinti jau panaudota apie 45 milijonai rublių — ketvirtadaliu daugiau, negu per tokį pat praejusio penkmečio laikotarpį. Atiduotas naudoti didžiausias respublikoje alaus kombinatas Utenoje, didelė duonos kėpykla Klaipėdoje. Vilniuje kyla pirmasis respublikoje majonezo, o Alytuje — lietuviško šampano gamybos cehai.

Nemažai įmonių rekonstruojama, techniškai pertvarkoma. Žymiai padidėjo gerą paklausą turinčių vallių išleidimas, rekonstravus Panevėžio ir Šiaulių įmones. Po kelių tūkstančių tonų cukraus kasmel, užbaigus pertvarkymo darbus, papildomai patieks Pavėnčių cukraus kombinatas ir Kapsuko cukraus fabrikas.

Didinami ir mėsos bei pieno pramonės pajėgumai. Utenoje, pavyzdžiui, pastatyta sauso liošo pieno gamykla, Kapsuke — pieno konservų kombinatas, Pasvalyje — didelė sūrinė.

IRENGIMAI TOBULINA GAMYBĄ

Mašinomis devyni darbiniai galima pavadinti įrengimus, kuriuos gamina Kapsuko TSRS 50-mečio maisto pramonės automati gamykla. Respublikos įmonėse jos jau pavadavo nuo sunkaus darbo daugiau kaip pusę tūkstančio gamybinių.

Kapsukičių automatai elektroninių svastyklių tikslumu fasuoja ir pakuoja cukrų ir džemus, pieną ir meduolius, sūrius ir aliejų — daugiau kaip 60 rūšių produktus. Ypač jie palengvina darbą respublikos mėsos kombinatuose. Mašinos be žmogaus pagalbos akies mirksniu supjausto mėsą, suveda į polistirolinius indelius, pasveria ir net užrašo etiketėje produkto kainą.

Netrukus maisto pramonė gaus mašinų, kurios galės išsiurbti iš pakelių orą: vakuume produktai ilgiau išlaikys šviežį, nepraras gero skonio.

GARDOS, SVEIKI, MAISTINGI

Mes — Maisto pramonės ministerijos projektavimo-konstravimo biuro. Ant stalo — daugybė nematytų, neragautų produktų.

— Viena didžiausių problemų — išsaugoti produktų vertę, ruošiant juos naudojimui, — sako ministerijos konservų, aliejaus, riebalų ir tabako skyriaus viršininko pavaduotoja B. Leistrumaitė. — Verdant, kepanč, džiovinant prarandama nemažai vitaminų, žūsta daug kitų žmogaus organizmui svarbių junginių.

To neatsitikus daržovių sriuboms, garnyrams, žaliams žirneliams, kuriuos mums čia pademonstravo. Staigiai atšaldyti prie 30—35° šaltio o prieš vartojimą atšildyti, jie neperanda nei maistingumo, nei gero skonio, nei aromato. Taip užkonservuotų produktų pirmasis patieks Vilkiškių konservų fabrikas.

Dabar respublikoje maisto pramonė vartotojams tiekia daugiau kaip 700 rūšių gaminių. Maisto prekės daromos iš aukštos kokybės natūralių produktų, pagal griežtus medikų reikalavimus. Vis dažniau į jas papildomai dedama baltymų, verlinių fermentų, daug vitaminų turinčių erškėtrožių, šaltalankio, aronijos sulčių. Sergantiems žmonėms maisto pramonė siūlo gaminių su ksilitu, sorbitu.

PATIEMS MAZIAUSIEMS

„Nejeiti! Gaminama produkcija kudiakams“, — toks užrašas įspėja prie vieno Klaipėdos pieno kombinato cecho. Pašaliniai čia tikrai nepageidaujami, nes pieno mišiniai vaikams iki vienerių metų, daromi idealiai švariole aplinkoje.

Respublikos pieno kombinatai dabar per dieną patiekia mažiems po 40 tūkstančių porcijų medikų rekomenduotų patiekalų — įvairių mišinių, grietinės, varškės, kefiro. Netrukus šis meniu dar pajvais. Gamybininkai ruošiasi pradėti gaminti vaikams labai nandingus produktus — laktobakterinę ir biolaktą.

Planuojama pastatyti specializuotą vaisių-uogų ir daržovių konservų vaikams fabriką.

(ELTA)

Ataskaitos ir rinkimai pirminėse partinėse organizacijose

Anot partinio biuro sekretoriaus, pasiūsiu darbo drausmę kombinato vairuotojų tarpe. Kai kuriems neseniai pradėjusiems dirbti vairuotojams kombinatas esanti tik „stotelė ieškojimų kelyje“, o ieška šie žmonės tokios vietos, kur būtų galima lengvai atlikti savo pareigas ir daug uždirbti. Auklėjant jaunas vairuotojas, daugiau pastangų turėtų įdėti ne vien administracijos darbuotojai, bet ir vyresnieji darbo draugai, visų pirmiausia komunistai.

Specifinėmis sąlygomis dirba kombinato remontininkai. Jiems tenka ne vien vykdyti klientų užsakymus, bet ir remontuoti paties kombinato cechų įrengimus. Neretai dėl pastarosios priežasties klientų užsakymai ilgą laiką lieka neįvykdyti. Partinio biuro sekretorius siūlė, kad būtų sudaryta atskira šaltkalvių ir kitų remontininkų brigada, besispecializuojanti vien klientų technikos taisymui.

Esama nesklandumų ir Anykščių madų atelje darbe. Jos kolektyvas neįvykdė pastarojo ketvirčio gamybos plano. Šioje atelje triušiančios komunistės G. Došrovolskienė, L. Salagubova, D. Sėjūnienė sėkmingai vykdo asmenines užduotis, bet dar per mažą rūpinasi, kad greta nebūtų atsiliekančių draugų. Iškyta tam tikra problema, kai reikia paskirstyti užsakymus tarp patyrusių ir jaunų siuvėjų. Patyres šio amato žinovas, be abejo, dra-

guma kombinato partiečiai. Kaip išryškėjo iš ataskaitinio pranešimo, partinėje organizacijoje vyrauja sveika dalykiškos kritikos ir tarpusavio paramos atmosfera. Tačiau, skirstant komunistų tarpe partinius įpareigojimus, nu-eita lengviausiu keliu: stropiausi, aktyviausi partiečiai yra gavę kelis svarbius įpareigojimus, tuo tarpu kai kurie pasyvesni iš viso ilgalaikių įpareigojimų neturi. Apie tai susirinkime kalbėjo partinio biuro narė V. Vainauskienė. Jos nuomone, perantį daug įpareigojimų turi pats partinio biuro sekretorius R. Gudelis, kuriam nelengva juos įvykdyti tuo labiau, kad šis komunistas studijuoja neakivaizdinio būdu. V. Vainauskienė išklė ir tokią mintį, jog per didelis įpareigojimų krūvis gali tik nuslopinti partiečio iniciatyvą, ugdyti jo pasyvumą.

Kombinato ateities perspektyvos žymia dalimi priklauso nuo partiečių jaunosios pamainos darbštumo, komjaunuolių kvalifikacijos, idėjinio ir moralinio užsigrūdinimo. Iš pranešimo ir komunistų pasisakymų susidarė įspūdis, jog kombinatai yra gausi komjaunimo organizacija ir dauguma komjaunuolių sėkmingai vykdo gamybines užduotis, kelia savo kvalifikaciją. Tačiau daugelis komjaunuolių dar aktyviau nedalyvauja visuomeninėje veikloje, nėra pamėgę sporto, meno

PO TO, KAI RAŠĖME

Derliaus pervežimui — daugiau automašinų

Mūsų laikraščio šiuo metų rugsėjo 26 dienos numerio buvo išspausdintas straipsnis „Nelikime skolingi valstybei“, kuriame buvo kritikuojama Anykščių auto-transporto įmonė už tai, kad jos vadovai per mažą skyrė transporto augalininkystės produkcijai išvežti iš ūkių į fabrikus bei priėmimo punktus.

ATJ viršininkas A. Palevičius savo atsakyme reikalavimui pripažįsta, jog straipsnyje šios įmonės adresu pareikšta kritika yra teisinga. Atsakyme paaiškinta, jog „iki šiuo metų derliaus krovinių pervežimo sezono visos ATJ hortinės automašinos dirbo įvairiuose objektuose. Mes neįturėjome galimybių staigiai nuimti automašinas iš kitų objektų ir pasiūsti į ūkius. Derliaus pervežimui slunčiamų automašinų skaičių didinome palaipsniui. Todėl kai kuriomis rugsėjo dienomis ūkiams buvo skiriama mažai automašinų.“

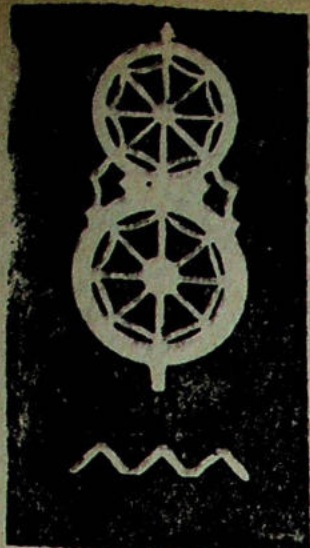
Vėliau padėtis buvo ištaisyta. Šiuo metu cukrinių runkelių, bulvių ir daržovių pervežimui autotransporto įmonė skiria kasdien po 15—20 automobilių.

Vyno pramonės gamybiame susivienijime „Anykščių vynu“ apie šias tris moteris, kurias matome YVY. BAGDONO nuotraukoje, atsiliepiama tik labai gerai žodžiais. Savo sąžiningu triūsu, reiklumu, darbštumu jos pelnė visų pagarbą. Tai rauginimo cecho darbininkė Elena Milaševičienė, čia dirbanti jau septyniolika metų, lygiklus metus besidarbuojanti luščios taros ceche Nina Zukauskienė, dvidešimt devynerius metus darbu „Anykščių vynu“ paskyrusi galvos produkcijos pakuotoja Zofija Kristiūnienė.

KOLEKTYVINIS DARBAS

2 spalio 1979. X. 20

Lankėsi pasvalietės

Pasidalinti moterų tarybų darbo patirtimi, sužinoti, kuo idomus Anykščių kraštas, buvo atvykusios Pasvalio rajono moterų tarybų pirmininkės, aktyvistės. Jos susitiko su Svėdasų kolūkio moterimis. Apie jų darbus, ryšius su aplinkinių kolūkių moterų tarybomis papasakojo Svėdasų kolūkio moterų tarybos pirmininkė E. Vilytė. Apie rajono moterų tarybų veiklą kalbėjo rajono moterų tarybos pirmininkė E. Vingrienė.

Viešnios aplankė rašytoją A. Vienuolio kapą, pabuvojo A. Baranausko kletelėje, didžiulių sodyboje Griezionėlėse, J. Biliūno tėviškėje, Arklio muziejuje. Viešnios lydėjo ir supažindino jas su literatūriniais Anykščiais A. Baranausko ir A. Vienuolio-Zukausko memorialinio muziejaus direktorė T. Mikeliūnaitė.

Svėdasų kolūkio moterų tarybos narės viešnios iš Pasvalio parodė gražiausią savo kolūkio sodybą, nuvežė į liaudies meistro Z. Valuntos medinį „zoologijos sodą“.

M. Miškinytė

Prieš pusantros metų Anykščių elektros tinklų rajono elektromonterio Rimvydo ir Rajko-opsaiungos Kavarsko duonos kepyklos darbuotojos Julijos Baliukų butą užpildė vaikiškų baldelių klegesys. Baliukų šeima tuomet pagausėjo ir karto trimis: sūnelių Ričardą ir dukrelėmis Renatą ir Julitą. Trynukai — ne toks jau dažnas reiškinys mūsų respublikoje, tuo labiau rajone. Todėl naujagimių sveikatinimui, priežiūrai, skiepėjimui ypatingai susirūpinę rajono medikai. Kūdikiams buvo išskirtas piasas iš virtuvėlės, kad motinai liktų daugiau laiko trynukui priežiūrai, kūdikį vystyklus skalbti pradėjo Kavarsko ligoninės skalbyklos darbuotojos. Tiek Julijos, tiek Rimvydo darbuotojėms skyrė laimingiems trynukų tėvams įvairias pašalpas. Visu tuo rūpestiu, kuriuo buvo apgaubta jauna šeima gimus trynukams, Baliukai negalėjo atsidžiaugti.

Ir dabar, kai po pusantros metų lankiausi šioje šeimoje Kavarsko pakraštyje, ir Rimvydas, ir Julija prisiminė bendradarbių pagalbą, mediku rūpestį ir jautrumą. Rugšėjo popietę pasitaikė saulėtą, tad visi trise sėdėjome kieme ir šnekučiavomės. Čia pat po žolę linksmiai bėgiojo Renata, Julita, Ričardas. Laiminga motina pasidžiaugė, kad visi trys vaikai auga sveiki, linksmi, vikri.

Keletą kartų, žiūrėdamas į linksmiai beždžiančius vaikus, Baliukams kartočiau vis klausimą: „ar jums nesunku auginti šią trijulę, ar susilaukiate dabar iš kur nors paramos?“ Tačiau nei Rimvydas, nei Julija taip ir neatsakė į mano klausimą. Matyt, nenorėjo skystis, aimanuoti,

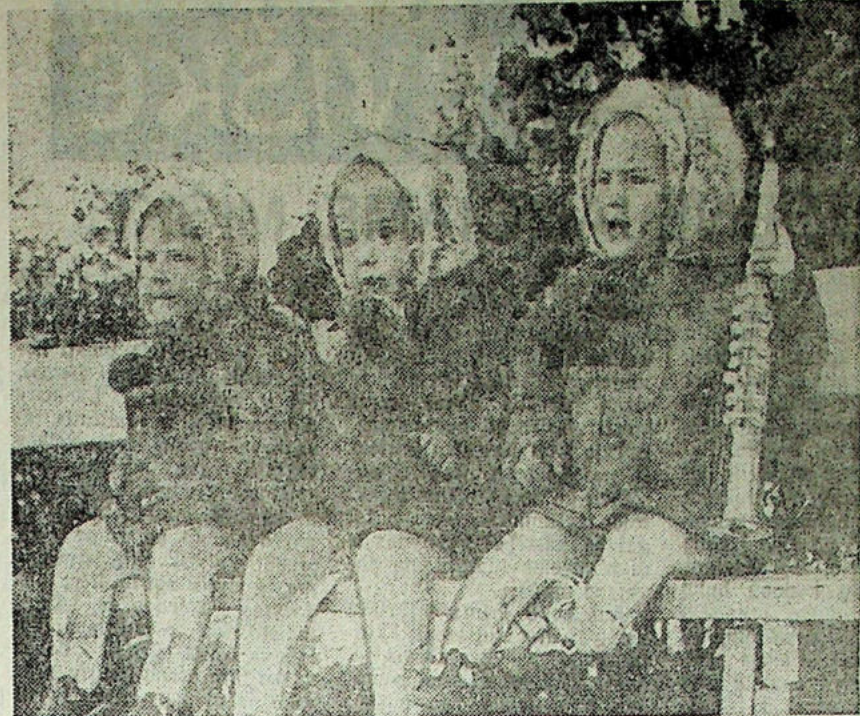
savo bėdų kitiems išpasakoti. O jaunų tėvų širdis tikrai daug kas slėgė. Ir apie tai, ko Baliukai vistiek nepasakė, man nesinori nutylėti.

Seimoje gimė trynukai. Pirmosiomis savaitėmis jauna šeima tikrai juto visų rūpestį ir pagalbą. Bet štai,ėjo dienos, vaikai po truputį slobėsi aukštyn. Rūpestių namuose vis daugėjo. Padidėjusiai šeimai pasidarė ankštas turimas butas. Baliukai pradėjo statyti nuosavą namą. Tačiau prie šios statybos reikėjo kada tenka ir padirbėti. Nebent vakarais arba švenčiamaisiais. Juk namuose laukia trys vaikai, o abu tėvai dirba pilną darbo dieną. Rimvydai ir Julijai būnant darbe, vaikus prižiūri senutė auk-

Gyvena Kavarske trynukai...

lė. Beje, tos auklės šių vaikų tėvams teko ieškoti gerą pusmetį.

Norėtų savo vaikus tėvai patalpinti į vaikų darželį. Vietos, žinoma, atsirastų. Bet tėvams jau kuris laikas ramybės neduoda dar viena problema: kaipgi dukreles ir sūnelį šaltesniu oru pristatyti į gana tolokai nuo namų esantį vaikų darželį? Tris vaikus reikėtų nešti trims žmonėms. O Baliukų šeimoje suaugusių žmonių — tik tai du, neskaitant, žinoma, senos liguistos auklės. Vežti vaikus taip pat nėra kuo. Netgi tokių rogučių, ant kurių

tilptų visi trys vaikai, paroduotų tėvams. Panašų rūpestį Baliukų šeimoje yra ir daugiau. Tačiau labiau įsigilinus į tuos rūpestius, daug kas atrodo smulkmenomis, lengvai išsprendžiamais klausimais. Žinoma, vienoms Baliukams tokius klausimus išspręsti nepavyks. Tačiau jeigu jie vėl susilauktų pagalbą, atidesnio Kavarsko miesto LDT vykdomojo komiteto atsakingų darbuotojų, Baliukų darbuotojų — Anykščių elektros tinklų bei Kavarsko duonos kepyklos vadovų paramos — viskas turėtų pasikeisti gerą linkme. Esant sunkesnėms materialinėms sąlygoms abu tėvai nori dirbti. Tegu dirba. Tačiau neįsivaizduoju, kaip galimybė trynukų motinai nors

kiek sutrumpinti darbo dieną, jei pagedauijamu metu dažniau suteikti neapmokamas atostogas, kitas lengvatas? O kodėl gi negalima dažniau pasidomėti Baliukų šeimos buitimi, jų gyvenimo sąlygomis? Visai ne pro šalį būtų šiame bute atlikti ir remontą. Būtų tikslinga kuriam nors iš Kavarsko apylinkės ūkių pradėti šefuoti šią šeimą (kaip daroma kituose respublikos rajonuose). Šefų parama trynukams labai praverstų. Turint šefus Baliukams jau nereikėtų sukli galvos, kaip nugabenti vaikus sveikatos patikrinimui pas gydytojus, kaip nuvežti juos į vaikų darželį...

Paramą galėtų teikti Baliukų trynukams ir aplinkinių ūkių, Kavarsko miesto įstai-gų moterų tarybų narės. Šie metai — tarptautiniai vaikų metai. Todėl su ypatingu dėmesiu šiais metais visiems reikėtų pažvelgti ir į Ričardą, Juliją, Renatą — Baliukų

trynukus. O kol kas šito rūpestingo žvilgsnio, išskyrus pašalpas, kitą pagalbą, suteiktą kūdikiams gimus, dabar lyg ir nebesiautė. Ir pagaliau kuo galima pateisinti Kavarsko miesto LDT vykdomojo komiteto, kai kurių atsakingų darbuotojų neapdairumą, kad dar ligi šiol (išlisis pusantros metų) buvo ruošiasi ir neprisiruošta surengti išskilmingas trynukų vardynas?

Maži vaikai — maži rūpesčiai. Augant vaikams daugėja ir rūpesčių. Tačiau bet kokie rūpesčiai neslegia pečių, jei su tėvais juos pasidalina ir darbo draugai, ir kaimynai, ir visai nepažįstami žmonės. Tad padarykime taip, kad kuo mažiau rūpesčių slėgtų ir Kavarsko gyventojų — trynukų tėvų pečius.

Vyt. Bagdonas

„K. d.“ neeil. koresp. Autoriaus nuotraukoje matome Baliukų trynukus

Kiekvienam gamybininkui — vidurinė išsilavinimą

Prasmingas tikslas

Ruduo pakvietė moksleivius užimti savo vietas mokykliniuose suoluose. Bendro lavinimo mokyklų moksleiviai nebe pirmąjį lapą atvertė. Gamybiniam jaunimui, sesijinių būdų siekiantiems vidurinio išsilavinimo, vėliau prasideda mokslo metai. Net tris vaikus Ona Prusevičienė, susivienijimo „Anykščių vydas darbininkė, išlydi į mokyklą. Ji taip pat sesijinių būdų stekia mokslo viršūni. Sis ruduo moteriškai neeilinis, nes ji jau, abiturientė. Paskutiniai mokslo metai iš moters pareikalaus didesnę atsakomybę, susikaupimo, kaip ir kiekvienam moksleiviui liks ryškesniu prisiminimu. Ona jau vasarą skaitė reikiamus kurinius, kuriuos nagrinės sesijų metu literatūros pamokose. Ypač patiko L. Tolstojaus keturių dalių romanas „Karas ir taika“. Onos Prusevičienės ne-reikėjo raginti eiti į mokyklą, kaip dažnai tenka organizacijų vadovams ir pedagogams, kai kuriuos neturintius trisdešimties metų jaunuosius. Jai jau buvo per trisdešimt perkopę, kai parašė pareiškimą ir atėjo į dešimtosios klase. Drauge dirbo su Terese Stroliene ir pasekė jos pavyzdžiui. Jeigu Teresė, dviejų vaikų motina, gyvendama kieme, suspėja dar ir į mokyklą, kuo gi ji blogesnė esanti — noras nuo kitų neatsilikti padidavo Onutei pasisprendimą įsigyti viduri-

nį išsilavinimą. Be to, moteris suprato, kad ir darbininke šiame tobulėjančioje technikos, gausėjančioje informacijos laikmetyje būtinos bendrosios žinios. Jeigu be jų dar šiuo metu lyg ir gali neblogai atlikti savo pareigas, ne-tolimoje ateityje — ne žingsnio. Ir eilinio darbininko darbas pareikalaus ne tik stropumo, bet ir platesnio akiračio, gilesnį supokymą. Ne varu atvarvta, ne kieno nors primygtinai įkalbėta, todėl nenuostabu, kad Ona Prusevičienė viena iš stropiausių moksleivių. Be abejo, pasiryžimas mokytis priverčia moterį vikriau sukltis ir namuose — visgi jos globos laukia trys vaikai, kuriems ir drabužius reikia išskalbtį, paruošti valgyti, rūpintis auklėjimu. Tiesa, vaikai ugteleje, bet rūpesčių visvien netrūksta. Todėl neatsiliktinai motina primena tiek šeštokui Arūnui, penktokui Dalei arba trečioklasei Rūtai, kad laiku ir stropiai paruošty pamokoms užduotis. Supranta vaikai, kad nelengva motinai, todėl jie ir stengiasi jai padėti tvarkyti namuose. Ir ne tik motinai — atostogų metu į talką nuvažiuoja ir pasenėlius į kaimą. Ona Prusevičienė, savo siekius grindžianti darbštumu, stropumu, kaip ir kiekviena motina, norėtų šiuos bruožus matyti ir savo vaikuose. Juk kiekvienos geros motinos tikslas vaikų

širdis uždegti gražiais siekiais, gėrio daigais. Tai kartu ir nerimas, jei ne iš karto šie berti grūdai sudygs, ir kančia, jeigu neįstengs nukreipti savo atžalų pačiu tiesiausiu ir geriausia keliu. Dažniausiai būna taip — jeigu žmogus pasižymi stropumu vienoje srityje, ši savybė apima visą jo veiklą. Ona Prusevičienė pareiškia, sąžininga darbininke. — Tiesa, jos darbo stažas vyninginkų gretose nedidelis, — trys metai. Bet iš pat pirmu jos darbo metu, kai dar Onutė talpas plovė, mes pastebėjome jos darbštumą, — pasakojo vyro kupazavimo išaiškymo meistrė A. Kavolienė, — todėl ir į savo būrą atsivylėjom. Brigados narės P. Bytūnienė, A. Padvaratnikova, V. Paulaitienė ka tik į ju brigažą atėjusiai Onutei perteikė savo patirtį. Greit Ona Prusevičienė čia tapo savu žmogumi, giliai jaučiančiu brigados narių džiaugsmus ir nesėkmes. Jos bendradarbis taip pat neabejingos Onutės rūpestiams, su pasididžiavimu jausmu priminė, kad Prusevičienės nuotrauka šiuo metu puošia susivienijimo Garbės lentą, moteris ne kartą už gerą darbą buvo premijuota, apdovanota Garbės raštais. Pri-taria ir jos pasiryžimui mokytis ir netgi slaptai, gal būt, dar ir tolimai svajonei apie tolesnes studijas.

R. Bražienė

Po vienu stogu

SUŽALOTI MEDŽIAI

Kai anūkėliai aštuonmetė Rasutė ir dešimtmėtis Aurelijus nuvažiuoja į kaimą pas bobutę, dienom neturi kada su ja pasikalbėti. Su kibirais ji skuba į tvartą, žolę smulkiną, karvę girdo... Bet kai vakare sugula, visas bėdas ir džiaugsmus išlieja bobutei. Vieno vakaro tema buvo tėvas. Vyresniojo sūnaus dukra Rasutė pasakojo, kaip tėvelis mokė jūroje plaukti, kaip puosė ją naujametiniame karnavalui iki vidurnakčio mergaitė galėjo pasakoti savo malonius vaikiškus įspūdžius, patirtus bendrose išvykose su tėvu. Aurelijaus, bobutės dukros sūnaus, pasakojimas apie tėvą buvo nu-spalvintas visai kitokiomis spalvomis. Kai tėvas negeria, ir jie vyksta į gamtą, važiuoja į kitus miestus. Bet „užsipila“ akis, tada ramybės neturi namuose nei jo jaunesnioji sesuo, nei jis. Todėl nenuostabu, kad Aureliuko pasakojimas sukosi vien tik apie tai, kaip jie naktį praleido, pasikloję paltus, po serbentų krūmais, kaip po vidurnakčio tėvo išvyli, prieglobščio ieškojo pas kaimynus, kaip ryte rado tėvo išdaužytus langus. Bobutė klausėsi ir tylom braukė ašarą. Dabar jai paaiškė-

jo, kodėl jos anūkas, buvęs mokslo pirmūnas, pradėjo trejetus gauti, pastabas, jog neatidus, išsiblaškęs per pamokas.

Kai viena šventadienį parvažiuos tėvas peikė Aurelijų, kad linginiu virtęs, blogai pradėjęs mokytis, bobutė bandė paprieštarauti, kad vaikas neišsimeiga, neturi namuose ramybės, todėl ir pasikeitė. Tėvas tik mostelėjo ranka:

— Visos bobutės tik ir temoka savo anūkus glostyti ir užstoti.

Ne iš karingųjų buvo bobutė, nemokėjo ginčytis, bet širdin lyg rakstis įstrigo nerimas, jeigu tėvas ir toliau girtas kels vaidus namuose, kaip susiklostys tolimasnis berniuko likimas. Seno žmogaus nuojauta išsipildė. Tiesa, Aurelijus vėl mokosi penketais ir ketvertais, bet jau gulėjo nervų ligų skyriuje. Pastovi nervinė įtampa, nuolatinė baimė, o kartu ir gėda iautrioje vaiko samonėje pakliko gilius pėdsakus — išseko vaiko nervų sistema, pradėjo skystis nemiga, galvos skausmais, baimės persekiojimu. Jam šiuo metu reikalinga idealiai ramybė. O kas ją padovanos? Motina ir bobutė visomis išgalėmis stengiasi

padėti vaikui. Bet jų pagalba tik persiviečiama ruko širma. Kol tėvas nesiliaus girtuokliavęs, vaikas neturės ramios vaikystės. Gal būt, kai užaugs, suvyrškęs ir užsigrūdins, savo tvirtais pečiais nuo tėvo pakelto kumščio apgins net ir motiną, bet šiuo metu jis primena sužalotą jauną medelį, kurį prieš keletą dienų jo sodintą užklindė neat-sargus traktorininkas. Be abejo, jautriomis, geromis rankomis tą medelį galima dar ištiesinti — vaikui grąžinti vaikystės džiaugsmą. O kad šitai suprastų jo tėvai!

Ir kad tai būtų vienintelis sužalotas jaunas medelis mūsų mieste... Eini vakare galve, ir kiek „šeimos galvų“ susitinki svyrinėjantių gatvė iš darbo namo. Ir negali nesusimąstyti, kokią nuotalką jie parneša tą vakarą į namus šeimai, vaikams, toms tiek šviesos, šilumos ir saulės ištroškusioms atžaloms.

Katrė Pakalniėnė

KOLEKTYVINIS DARBAS

3 psl. 1979. X. 20

RUDENĖJANČIAME MIŠKE

Nuo Juostininkų girininkų į Žuvininkų mišką veda naujai supiltas, dar smėliu geltonuojąs keltas. Pereik tu, ir perskaitysi, kas per naktį parašyta miško knygoje. Štai pačia pamiške į kelią išėta sturnų būrelis. Pasiukusi, pastrapaliota ir per kvartalo kampą nustraksėta į jau baigiamų doroti runkelių lauką. Už posūkio į kelią išėta briedžio. Sprendžiant iš priešakinį kanopų buvę pėdsakų, tai buvo jau sėkmingiau ar nesėkmingiau vestuvinių mūšių atlaikęs patinas. Dar prieš savaitę litą jis neramus, irzlus ir triukšmingas lakstė po mišką, dusliai ūkiavo, krauju pasruvusiomis akimis žvalgėsi, didžiulėmis ausimis įtemptai klausėsi, ar kur nesuūkiš, ar nesutraškės tankyje konkurentas, kad tuoj pat stotų į mūšį ir vytytų iš savo valdų. O dabar jis ramutėlis, iškilmingai lėtai ir be baimės žingsniuoją skanesnio kaskio ieškoti. Ir jei tame pačiame lauke ir sutinka kitą panašų į save karūnuotąjį, nei žemės kanopomis bekapsoto, nei beprunkščio, o tik įdėmiai apžvelgia jį ir, tarsi nieko nė nepastebėjęs, žingsniuoją savais keliais. Jei anksčiau taip nepageidautinas, vestuvių įkarštyje mirtinai nekenčiamas kaimynas dabar prisigėlėjęs ir žings-

niuotų petys į petį, karūnuotasis galiūnas neparodytų jokio susierzinimo, o gal net apsidžiaugtų. Juk miškas jau nugeltęs. Artėja žiema. Ir visas rūpestis dabar gerai įmisti, pasiruošti negandoms. Būryje šitai lengviau pasiekti, nes jei tu ir nespėjai pastebėti ko nors įtartino įprastoje maitinimosi vietoje, tai gal tą pastebės kaimynas ir duos abiems suprantamą pavojaus signalą.

Ant kelio krinta ir krinta beržų ir drebulių lapai. Krinta tykiai, be vėjo. O vis tik šnaresys taip ir eina ramomis bangėmis per mišką. Ir dėl to stūnais dabar beveik sugulę poilsio po sočių vaišių dar nebaigtuose sudoroti runkeliuose ar gerai įželsiuose rūgiuose ne miške ir nelgi ne pamiškėje, o tiesiog arime, kur pagriovys ar net lygutėliame rugių lauke. Čia ramiau ir saugiau. Ir klausia, ir akys gerai tarnauja. O miško šnaresyje galima ir nenugirsti, per mirguliuojančią rudens miško spalvų gamą nepastebėti atsėlinančio plėšrūno. Todėl juo gilyn į mišką, juo mažiau sturnų pėdsakų.

O šernų pėdsakų daugėja. Vasarą juos miške trikdė uogantų ir grybautojų alasas. Ir išsklido kuprotieji ilgasnukiai po gojelius ir giraites. Dabar giraitės baigia apsiuoginti. Vis sunkiau rasti slėptuvę dienai. O ir medžiotojų šūviai, varovų triukšmas giraitėse dažnėja. Ir traukia si šerns su savo gausiomis šeimomis į girių glūdumą.

Tik seni atsiskyrėliai patinai dar vis laikosi mažų miškelėlių, kuo arčiau maitinimosi vietų. Jiems reikia įmisti netik ruošiantis alkanai žiemai, bet ir vestuvėms. Lapkritį jos prasidės. Ir maitintis tada beveik nebus kada. Reikės saugoti savo haremą nuo konkurentų, beveik kasdien ir kasnakt stoti į mūšį su varžovais. O po rujos vėl pradėti atsiskyrėlio gyvenimą, gydytis asirų lėčių padarytas žaizdas ir ieškoti maisto, kai jo jau labai nelingva rasti. Todėl dabar miške tarp šernų gausių pėdsakų labai jau retai išvysti didžiulius seno patino pėdsakus. Seniai kiūto laukų miškeliuose.

O mažiukų ir vidutinių daug. Jie ištrypė ir nukniso visas pakeles, išsivoliojo visose balutėse. Išsiai sujaukė miško paklotę. Per dieną krintą lapai aplopo šernų knisyklas. O po nakties gelis miško paklotę vėl juoduoja lapais. Šernai čia ieško, ko nerado arba mažai rado dar nesuartose miežienose ir avižienose: vikšrų, šaknelių, pelinių graužikų. Pastarųjų daug. Tai šen, tai ten jie šingžda lapuose, sujuoduoją paviršiuje ir vėl neria priedangon. Dėl to ir suopiai, šitie didžiuliai pelinių graužikų prieštai, dažnai prie kvartalinių kiūto ant stagarų, kad vikrali nutvertų neatsargų peliūškį.

Ir vis tik lapakritės metu miškas neatrodo taip pilnas gyvybės, kaip kitu metų laiku. Paukščių čiulbesio jau

nebeišgirsi. Išskrido giesmininkai. Tik kęstai riešiai jaunuolynuose, tik sklindą lyg juodi balnai viršum medžių karūnų niūriai kranksi krankliai. Šitų tai priviso. Visas miškas aidą jų krankimu. Kąžkada juos saugojom; blįojom, kad neišnyktų, nekėlėm prieš juos dvivamzdžių. O dabar pats laikas pakelti. Nes šitiems sanitarams nebepakanka kritusių žvėrelių. Jie sudoroja jaunus kiškučius, laukuose perlinčių paukščių jauniklius, nesustojia ir prieš ką tik gimusius stirniukus. Taip jau yra gamtoje: ko per daug, tas priešas kitiems.

O aplamai miško gyvūnija rudenį taikl. Nešoks iš guolio šernas, kad patvertų ir sudorotų per artį priejusią neatsargią stirnaitę. Ir jei mėgsti stebėti mėnesienomis besiganančius žvėrelius, tai pamatysi, kad čia pat šmirinėja plėšri laputė, o netoliese ramiai kramsoja želmėnis kiškėlis ar sturno jauniklis. Salia sturnų kaimenės, miežienoje, ramiai čiaukši išpampusius grūdus rankioja šernai. Tai todėl, kad visi sotūs, atsiginę, todėl kad nuolat vykstantį gamtoje kovą už būvį iki minimumo susilpnėjusi.

O ateis žiema, per pusę sieksnio įsaldys bulvienas, storomis sniego duknomis apklos žemlenis. Ir nesibodės šernas ar lapė pribairgti ir sudoroti pusnyuose nusilpusią stirnelę, neatsargią įmigusį kiškėlį. Kiekvienas stvers silpnesni, kuris tinka jam alkui numalšinti, stipresnis vys nuo šėryklos silpnesni, besimaitinantį tuo pačiu maistu. Toks kovos už būvį dėsnis. Ir šitą tarpusavio kovą galima susilpninti tik paruošus ir laiku patiekus žveraliams pašarą.

Dažnai išgirsi medžiotojus juokais priekaištaujant miškininkams, kad, girdi, miškininkai savo plynaisiais kirtimais tik kenkia medžloklės ūkiui. Kai tai sakoma juokais, o dalyko esmė suprantama, teisingai, ką gi — nebologai, nes medžiotojas be jūmoro jausmo — ne medžiotojas. Bet gi kai kas šituo šventai įsitikina ir nesupranta, kad be plyno kirtimo biržės sunksa žiemą žvėris, valdžiai kalbant, išlikę plynas kritimas. Todėl, kad tokiuo biržėje beveik visur, išskyrus gal tik smėlio kalvose augančius pušynus, vyksta rūšių kaita, prižiėta minkštųjų lapuočių atžalų ir savaiminių sėjinukų, niekuo kol kas nepakeičiamų briedžio, elnio, stirnos, kiškio žiemos racione. Ir tiems, kurie šito nenori suprasti, galima užduoti klausimą: kada ir kur jūs matėte, kad žvėris ieškotų maisto išeltoniame pušyne, brandžiam eglėje, beržyne ar drebulynė? Nematėte, nes ten, paprasčiausia, žvėris nėra maisto. O kad per medžloklės tokiame medyje randame nemažą žvėrį, tai todėl, kad čia ploniausia sniego danga, geriausia apžvalga ir, gal būt, šilčiausia miško paklotė. Žodžiu, idealiausia vieta gylioms.

Rudenėjantis miškas kažkodėl kreipia mintis į žiemą. Ir kai žingsniuoji tai miško, vežių išvažinėtu keleliu, tai kvartaline per Žuvininkų mišką ir praeini daugelyje kvartalų beatželiančias plyno kir-

timo biržes, mintyse skaičiuoji, kiek jos išmaitins žvėrelių per tas 90—100 sunkiausių žiemos dienų. Atrodo, nemažai, nes čia daug, o! daug prižėlę drebulių, uosių ir beržų atžalų, jaunų avietienojų, karklių ir kitų krūmų, kad pridėjus vieniems šieno ir sultingų pašarų, kitiems grūdų atliekų ir įvairių pabrų, nė vienas žvėris neturėtų kristi iš bado. Jei išbutojusią kirtimų žolę laiku padengs sniegas, net šernų šiurmetukai savo „plūgeliais“ galės va-goti biržę ir skersai, ir išilgal.

Bet idealių žiemos sąlygų nebūna. Ir tas, kuris mėgsta pamedžioti, turi pirmiausia pagalvoti, kas liks miške ir išgyvens kitiems metams. Daug darome kovodami su „baltuoju bado“. Bet, švelniai kalbant, ne visuomet apgalvotai. Privežame spalio ar lapkričio mėnesiais vos ne kalnus pašarų. O gruodžio viduryje ar pabaigoje, nelygu žiemai, kai turėtų tik prasidėti papildomas žvėrų šėrimas, iš tu pašarų lieka tik liūdnas alminimas. O juk tas laikotarpis yra pradžia šimto sunkiausių dienų. Tad jei jau pastatėme pašūres, stogines, tam turėjome išlaikyti, nepagallėkime dar keletos dešimčių rublių iš būrello kasos, aptverkime sukaupus pašarus ir nuimkime aptvarus tik tada, kai matysime, kad jau reikia pradėti jais maitinti žvėris. Jei išvežame pašarus žvėrim tik tam, kad juos prisiviliotume ir lengviau sumedžiotume, o ne kad juos apgintume nuo bado, vadinasi, pykstamės su medžloklės taisyklėmis ir medžiotojo etika.

Grazus rudenėjantis miškas. Grazus savo spalvomis, krintančių lapų šingždesiu, „boby vasaros“ dangaus mėlyne ir neapsakoma ramybe. Bet už vis gražiausias ne-nutrūkstamu gyvybės alsavimu.

P. Sebelka
K. Kalrūškis

Sėkminga medžioklė

Sekmadienį grupė „Pantuko“ būrello medžiotojų buvo sėkminga Dabužių miško medžiotoji. Jei pirmas varymas buvo be rezultatų, tai antrasis jau buvo sėkmingas. Šūvis ir B. Pinelis jau šypsojo savo taikliu šūviu paguldęs šerną. Ir V. Dragūno šūvis buvo taiklus, jis taip pat nušovė šerną.

Trečias varymas medžiotojams neatnešė jokių laimikų, tik ant medžiotojų linijos girdėjosi nuo medžių krentantys rudens lapai, atrodė, kad braška krūmai ir iš kažkur pasirodys koks tai miško gyventojas. Deja, joks žvėris nepasirodė. Ketvirtas varymas V. Pociūnui buvo pats laimingiausias. Linijoje pasirodė miško galiūnas briedis. Po taiklaus V. Pociūno šūvio galiūnas atsigulė miško tankumynėje.

Penktame varyme varovai ant medžiotojų linijos išvarė kelias kaimenes šernų. Šūvis, antras, trečias, ketvirtas ir vėl laimikiai. Šį kartą savo taikliais šūviais V. Aviza, A. Malinauskas, V. Dragūnas paguldė šernus.

Sėkmingas sekmadienis buvo šio būrello medžiotojams Dabužių miškuose.

A. Nemickas

Redaktorius ST. VINCIONAS

„Pantuko“ kolūkliai reikalingas statybos darbų vykdytojas ir suvirstojas.

Kreiptis į kolūkio valdybą arba skambinti telefonu 5-11-92.

Valdybos pirmininkas

Nuoširdžiai užjaučiame direktorių PRANĄ MAZEIKĄ, mylimam tėveliui mirus.

Vet laboratorijos darbuotojai

REMIGIJUI PILKAUSKUI

Dėl mylimos mamytės mirties reikiame nuoširdžiai užjautą.

„Už taiką“ kolūkio profsąjunginė organizacija

REMIGIJUI IR JUOZUI PILKAUSKAMS

Gilaus liūdesio valandą, mirus mylimai mamytei ir žmonai, nuoširdžiai užjautą reikiame.

J. ir A. Matulka, R. ir A. Rimka, B. ir N. Ražanskai, J. ir J. Aleksejūnai

BRONIUI BAGDONUI

Tegu nuoširdūs užjautaus žodžiai paguodžia Jus liūdesio valandą, mirus mylimam tėveliui.

Kaimynai

Nuoširdžiai užjaučiame LIUDĄ TUMIENĄ, mirus mylimai mamytei.

„Aušros“ kolūkio Netikslų brigados gyvulininkystės darbuotojai

JUOZUI PILKAUSKUI

Gilaus liūdesio valandą, mirus žmonai, reikiame nuoširdžiai užjautą. Anykščių miškų ūkio darbuotojai

Nuoširdžiai užjaučiame STASĘ SLAVINSKIENĘ, mirus mylimam tėveliui.

Anykščių J. Billūno vidurinės mokyklos bendrabučio ir virtuvės darbuotojai bei mokiniai

REMIGIJUI PILKAUSKUI

Dėl mylimos mamytės mirties reikiame nuoširdžiai užjautą. „Už taiką“ kolūkio mechanizatoriai ir valruotojai

REMIGIJUI PILKAUSKUI

Leiskite nors kėlals užjautaus žodžiais palengvinti Jūsų skausmą, mirus mylimai mamytei. „Už taiką“ kolūkio specialistai

Dėl mylimos mamytės mirties JUZEFA UTURIENĖ užjaučia

„Už taiką“ kolūkio valdyba

Dėl mylimos mamytės mirties REMIGIJUI PILKAUSKUI užjaučia

„Už taiką“ kolūkio valdyba

Nuoširdžiai užjaučiame STASĘ SLAVINSKIENĘ, mirus mylimam tėveliui.

Anykščių visuomeninio maitinimo darbuotojai

SPORTAS

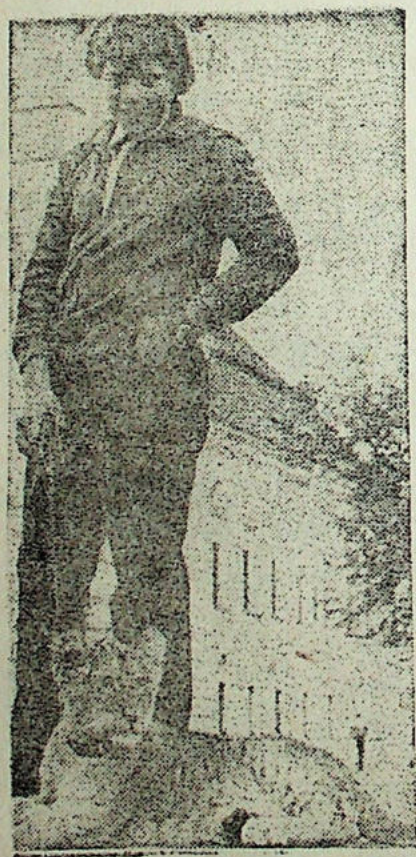
IŠVYKOJE

Anykščių „Automobilisto“ komandos futbolininkai buvo išvykę žaisti eilinių „Nemuno“ aukščiausios grupės antrojo rato futbolo rungtynių į Jonavą. Ten jie susitiko su vietos „Statybos“ komanda.

Prasidėjus žaidimui anykštėnai pradėjo atakuoti „Statybos“ komandos vartus, sudarė pavojingas atakas baudos aikštelėje, slengėsi prasiveržti pro gynėjus ir smūgiuoti kamuolį į vartus. Tikslūs „Automobilisto“ komandos puolėjų K. Berezausko ir A. Bugenio smūgiai komandai pelnė įvarčius. Jonavos futbolininkai sustiprino puolimo grandį ir daugiau pradėjo atakuoti anykštėnų vartus ir pasiekė savo tikslą.

Rungtynės tarp Jonavos „Statybos“ komandos ir Anykščių „Automobilisto“ baigėsi taikliai rezultatu 2:2.

A. Nemunaitis

Zvėrų, kurių kortelėse rašyta: gimimo vieta — Kauno zoologijos sodas, jau yra daugelyje šalies ir užsienio zoologijos sodų.

Kaune gimė apie keturiasdešimt plėšrūnų — Bengalijos ir Amūro tigrų, liūtų. Tačiau nelaisvėje atsivežtos vaikų plėšrūnų patelės neretai atsisako auginti juos. Tada mažuosius prižiūri zoologijos sodo darbuotojai. Štai liūtukas Liepa jau šeštas mėnuo gyvena veterinarijos gydytojos A. Puodžiūnienės namuose.

NUOTRAUKA: Liepa su savo draugu K. Puodžiūnu.

A. Sabaliausko nuotr. (ELTA)

67262 Anykščiai, Sagalovo 29. Telefonai: redaktorius 5-14-74, red. pavaduotojo 5-18-46, skelbimų skyriaus ir ats. sekretoriaus 5-12-58, laišky ir žemės ūkio skyrių 5-14-84.

«Коллективнис дaрбас» («Коллективный труд») — орган Аникийяского районного комитета КП Литвы и Аникийяского районного Совета народных депутатов (на литовском языке)

Rinko Panevėžio spaustuvs Anykščių skyrius, Pergalės 35, spaudė Ukmergės spaustuvė, J. Janonio 31. Spausdina rotacinė mašina. Indė kas 67352 Išleista aštuoniolika ketvirtadieniais ir šeštadieniais pusės „Pravdos“ lankais. Tir. 11267 Užsak. Nr. 1718